

витратами ресурсів та часу нівелювати негативні прояви кризи ліквідності у діяльності підприємств, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю.

Список використаних джерел

1. Гудзь Т.П. Система раннього виявлення та подолання фінансової кризи підприємств: дис. ...канд. екон. наук: 08.04.01. Полтава, 2006. 316 с.
2. Волчек Р.М. Конспект лекцій з дисципліни «Методи рішень в антикризовому управлінні» для здобувачів третього рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент». Частина 1. Одеса: ОНЕУ, 2023. 101 с.
3. Волчек Р. М., Москалюк Г.О. Особливості відображення дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги у фінансовій звітності за справедливою вартістю. Тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції». Одеса: ОНЕУ, 2017. С. 29-31.

УДК 657.375

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ СКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ

Гнатєва Т.М., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

Кобрин Т.А., здобувач освітнього ступеня «Магістр»

e-mail: hnatieva_tn@ukr.net, e-mail: kobryntanya7@gmail.com

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Інтегрована звітність (ІЗ) є важливим інструментом для підприємств та організацій, щоб надати цілісне та комплексне уявлення про свою діяльність, ураховуючи фінансові, екологічні, соціальні та управлінські аспекти. Основна мета інтегрованої звітності – це не лише надання інформації стосовно фінансових результатів, а й підкреслення стратегій, ризиків та впливу організації на соціальну та природну довкілля.

ІЗ сприяє створенню звітів, які допомагають зацікавленим сторонам краще зрозуміти, як організація забезпечує стійкість та ефективність, а також як вона взаємодіє з навколишнім середовищем і суспільством в цілому. Це допомагає організаціям планувати на майбутнє та враховувати ризики та можливості, пов'язані з соціальними та екологічними питаннями [2].

Інтегрована звітність підприємств включає три основні категорії звітності: екологічну, соціальну та звітність з корпоративного управління. Крім того, цей вид звітності надає чітке уявлення про стійкість підприємства та процес створення його вартості, оскільки включає прогнози для різних періодів його функціонування.

Вказані форми звітності визначаються, передусім, спільною метою - надання інформації про різні аспекти діяльності підприємства. Згодом, вони відрізняються наявністю переважно фінансової інформації, яка включає в себе дані про якісні та кількісні показники соціально-економічної діяльності та інші аспекти.

За рівнем інтеграції можна виділити два підходи до складання нефінансових звітів:

- у формі самостійного документа, який детально висвітлює діяльність підприємства у соціальних та екологічних сферах;
- у формі спеціального розділу у річній звітності підприємства з конкретними тематичними відомостями.

Інтегрована звітність гарантує інвесторам, що вони мають справу з підприємством, яке викликає довіру, орієнтоване на довгострокове зростання та виважено оцінює свою діяльність,

виявляє відповідальність у всіх сферах та не лише прагне досягти короткострокового успіху. Ключовою умовою формування сучасного механізму управління та підвищення його ефективності є розвиток концепції соціальної відповідальності бізнесу, яка включає розробку та складання соціального звіту.

Представлення соціальної звітності є абсолютно вільною ініціативою, яка передбачає розголошення інформації про соціальну, економічну та екологічну ефективність підприємства. Ця інформація підлягає стандартизації згідно з однією з систем вимірювання результатів і стає доступною для широкої громадськості та всіх осіб, зацікавлених у діяльності підприємства.

При формуванні соціальних звітів використовуються відповідні показники, принципи та норми, які встановлені міжнародними стандартами складання звітів. Ці стандарти є основою для методології їх впровадження в практику та для прийняття управлінських рішень. Основною метою цих стандартів є підвищення якості інформаційного супроводу діяльності підприємства та підвищення ефективності управління, що в свою чергу призводить до поліпшення показників діяльності.

Гармонізація екологічної, економічної та соціальної політики зараз розглядається як стратегічний пріоритет для зростаючого кола промислових підприємств. Серед основних факторів соціалізації та екологізації діяльності підприємств важливим є необхідність дотримання державних законодавчих норм. Ці норми постійно зміцнюються, що вимагає негайного вжиття заходів. Додатково, держава використовує інші інструменти екологічної політики, що стимулюють підприємства зменшувати свої витрати.

Міжнародна Рада з Інтегрованої Звітності розробляє стандарти та рекомендації для інтегрованої звітності та сприяє розповсюдженню цієї практики. Інтегрована звітність важлива для створення стійких стратегій, які враховують інтереси всіх зацікавлених сторін і сприяють сталому розвитку суспільства.

Цей підхід до звітування допомагає підприємствам і організаціям бути більш відкритими та відповідальними у відношенні до своєї діяльності та впливу на світове співільнота.

До основних недоліків існуючої моделі фінансової звітності можна відзначити наступне:

- Фінансова звітність не виконує свої завдання або створює неправильне враження про підприємство для користувачів через свою "історичність" - вона відображає результати минулих подій, є лише кількісною і обмежено фінансовою.

- Існуюча модель недостатньо точно відображає нематеріальні активи, оскільки більшість таких активів, що створюються в межах підприємства, не визнаються як активи відповідно до МСФЗ і, отже, не фігурують у балансі підприємства.

- Виникають сумніви щодо придатності оцінок за поточною вартістю, особливо під час фінансових криз і після них. Є супротив або сумніви стосовно використання оцінок за справедливою вартістю або за ринковою вартістю, навіть якщо стверджується, що це може призвести до подальшого загострення фінансової кризи.

- Проблеми в оцінці за історичною вартістю, яка існує вже більше 60 років, суперечать новому підходу, який вказує на необхідність ґрунтування на поточній вартості [3].

Форми поточної вартості динамічно змінюються з часом, і останнім часом актуальність отримує справедлива вартість. Професіонали, такі як бухгалтери та аудиторі, виражають думку щодо проблем визнання зобов'язань та розкриття інформації про фінансові інструменти, стверджуючи, що деякі практики, узяті на озброєння за стандартами МСФЗ, не відповідають сучасним вимогам.

Основні підстави для впровадження інтегрованої звітності включають наступне:

По-перше, сучасне суспільство змінило своє уявлення про цінність, що призводить до зміни очікувань від корпоративної звітності. Учасники фінансових ринків вимагають розуміння впливу бізнес-моделі підприємства на створення додаткової вартості у

майбутньому, відчуваючи потребу в доступі до фінансової та нефінансової інформації для забезпечення прозорості діяльності.

По-друге, традиційна форма корпоративної звітності, базована на історичних оцінках вартості підприємства, не відповідає сучасним вимогам. Новий підхід повинен ґрунтуватися на поточній вартості, яка змінюється з часом, і наразі актуальна є справедлива вартість.

По-третє, інтегрована звітність надає достовірну інформацію для оцінки бізнесу інвесторами, партнерами, менеджментом та аналізу впливу підприємства на капітали, що визначально впливає на утвердження ролі бізнесу в суспільстві.

По-четверте, є потреба у розкритті інформації щодо стратегії сталого розвитку підприємства, яка, в свою чергу, сприятиме зростанню додаткової вартості в коротко-, середньо- та довгострокових періодах [1].

Інтегрований звіт надає вичерпну інформацію про ефективність використання різних видів капіталу (фінансового, виробничого, людського, природного) підприємством, а також вплив на цей капітал і здатність організації генерувати вартість для себе та зацікавлених сторін. Звіт також визначає стратегічні напрямки розвитку підприємства на різні періоди. Цей документ слугує як джерело повної інформації, необхідної для прийняття рішень користувачами інтегрованої звітності.

Список використаних джерел

1. Безверхий К.В. Методичні засади формування інтегрованої звітності підприємства. Облік і фінанси. 2014. № 3(65). С. 8-14.
2. Гриценко О.І. Фактори впливу соціальних аспектів діяльності на формування інтегрованої звітності. Проблеми інноваційного розвитку економіки України: збірник наукових праць з актуальних проблем економічних наук. Наукова організація «Перспектива»: у 2-х частинах. Дніпропетровськ: Видавничий дім «Гельветика». 2014. Ч. 1. С.145–152.
3. Кравченко О.В., Овчарова Н.В. Теоретичні та методичні засади формування інтегрованої звітності в Україні. Економіка і суспільство. вид-во: Мукачівський державний університет. Вип. 6. 2016. С. 359-366.

УДК 657.421

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ АМОРТИЗАЦІЙНИХ ВІДРАХУВАНЬ

Гнатєва Т.М., кандидат економічних наук, доцент

Михайленко О.В., здобувач вищої освіти, спеціальність 071 «Облік і оподаткування»,
hnatieva_tn@ukr.net, trimud1980@gmail.com

**Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна**

Амортизація є основним джерелом відтворення основних засобів. Питання обліку амортизації основних засобів є предметом особливого інтересу для економічної науки. Це пов'язано з тим, що амортизація, як економічна категорія, виступає одночасно і витратами виробництва, і джерелом відтворення, впливаючи таким чином на широке коло економічних показників, включаючи собівартість, ціни, прибуток, податки та кількісну і якісну оцінку виробничого потенціалу. Відсутність наукового підходу до розробки механізмів відтворення основних засобів призвела до значного погіршення стану активів. Тому питання вибору моделі для подальшого розвитку всієї системи бухгалтерського та податкового обліку, в тому числі обліку амортизації, є надзвичайно важливим.